

Az egyház története

1852 - Az Amerikát látogató Kossuth Lajos tábori lelkésze, Nt. Ács Gedeon tartotta New York városában az első magyar református Istentiszteletet 1852 márciusában (vagy áprilisában), a Fulton utcai holland református egyház kápolnájában. Kossuth saját kézzel angol nyelven ír ajánlólevelet Ács Gedeonnak, mely rendkívüli dokumentum eredetijét a Washington-i Kongresszusi Könyvtár őrzi.

1881 - Mintegy harminc év múlva, Nt.Kecskeméthy Ferenc, "ez a szelíd lelkû apostoli férfiú" kezdeményez ismét New York-ban Istentiszteleteket - mint az Amerikai Presbiteriánus Egyház magyar misszionáriusa - a Union College egyik imatermében. Két év múlva Kecskeméthy visszatért Magyarországra.

1895 - A Cleveland-i, Pittsburgh-i, South Norwalk-i és Trenton-i magyar református egyházak után ötödikként New York-ban is megalakul a már hivatalosan szervezett egyház, a fiatal, Sárospatakról érkezett Nt.Demeter Bertalan lelkipásztorsága alatt. Első Istentiszteletüket 1895. szeptember 22-én tartották a 4. utcai Hope Chapel-ben. Az ott egybegyűlt 150 ember kimondja a "New York-i Evangéliumi Reformált Egyház" megalakulását. Az október 6-án megtartott közgyűlésükön Presbitériumot választanak. A hónap végén hivatalosan is lelkésszé szentelik Nt.Demeter Bertalant a Suffolk utcai német templomban.

1898 - A hivatalba lépő új lelkész, Nt. Dr. Kuthy Zoltán hamarosan kiadja a jelszót "Magyar református templomot New York-ba!" Huszár Károly javasolja, hogy előbb legalább száz új tagot gyűjtsenek. Kuthy Zoltán előkészíti a gyűjtőíveket angol, magyar, német és tót nyelven. 1902-ben Docha Zsigmond főgondnok jelenti, hogy az East 7-ik utcában találtak egy háromemeletes házat, mely templomnak is megfelelő lenne. Több presbiter azonnal kölcsönt ajánl fel és ennek köszönhetően tizenhétezer dollárért meg is vásárolják az épületet.

1903 - A Stern cég elvégzi a szükséges átalakítási munkálatokat és az épületben helyet talál az első templomhelyiség, iskola és lelkészlak. Egy felszámolás alatt álló holland templom berendezésének megvásárlására is sor kerül és a gyülekezet tagjai egymással versengve adják össze a különféle

felszerelési tárgyakat: terítöket, szószéket és klenódiúmokat. 1903. április hó 5-én szentelik fel ünnepelesen a New York-i Első Magyar Református Egyház templomát.

1906 - Újra megalakul a "Betegsegélyező és Társalgó Egylet" és 22 évig töretlenül működik. 1909-ben "Ifjúsági Kör" indul. Még az első templom idején, 1913-ban harangot vásárolnak (Bocskay-harang), ami később átkerül jelenlegi templomunkba. Közben Manhattan alsó utcáiból észak felé húzódik a magyarság. Sokan úgy látták, hogy a templomot is költöztetni kell. 1914 tavaszán el is adják a 7-ik utcai épületet egy orosz görögkeleti egyháznak.

1914 - A gyülekezet hosszabb ideig egy holland templomban tartja Istentiszteleteit a Second Avenue-n, egészen addig, amíg jelenlegi helyünkön, a 69. utcában vásárolnak három házat. Két épületet lebontva, azok helyén építik fel a ma is álló templomot, a harmadikban rendezik be a parókiát. Az új templomot 1916. március 7-én szentelték fel. A gyülekezet sokat köszönhet Nt.Kuthy Zoltán lelkipásztor szívós kitartásának és akarátának, aki a Keleti Egyházmegye esperese is volt. Somogyországbeli, makacs kálvinista volt ő, aki nem ismert megtorpanást.

1921 - A magyarországi kapcsolatok rendezése végett júniusban tizenhetedszeri alkalommal kelt át az óceánon, de Budapesten hirtelen megbetegedett és augusztus 22-én meghalt a Szent János utcai kórházban. Dr.Takaró Géza megválasztásával új korszak kezdődött egyházunkban. Odahaza a Magyar Református Egyház egyik legismertebb lelkésze, missziói mozgalmak vezetője és egyházának külföldet járó diplomatája volt. Egyházunknak eddig a leghosszabb ideig, 32 évig szolgáló lelkipásztora. Működése sokoldalú: cikkek százait, valamint könyveket ír, rádiós adásokban prédikál, a Riverside Parkban Kossuth-szobrot állítanak, stb. Tanított a Columbia Egyetemen. Egyházmegyéjének esperese, a Zsinatnak alelnöke volt. Takaró Géza lelkészsége alatt látogatott el Dr.Ravasz László püspök Amerikába.

1954 - Utóda, Nt.Kovács Imre 12 évig állt ezen az őrhelyen. Nagyszerű szónoki képességét és előadókészségét amerikaszer te jól ismerték. Számptalan újítást vezetett be a gyülekezeti életbe: kolumbárium az elhamvasztott elhunytak urnáinak, kivilágított templomtorony, állandó telefonos imaszolgálat, havonkénti úrvacsoraosztás, a gyülekezet taglétszámának megőrzése. Kísérletet tett Community Church szervezésére a

környék lakói részére. A New York-i magyar megmozdulásokon és protestálásokon mindenütt ott lehetett látni szálás alakját.

1966 - Körülbelül három éven át a tudós és finomlelkű Nt. Dr. Füle Zoltán próbálta összetartani a lassan előregedő és megfogyatkozó kis sereget. Csendes lelki szolgálatait, különösen az erőtlének, betegek és haldoklók felé még ma is jó emlékként élnek a szívekben, és csak sajnálni lehet, hogy annak idején a fiatal lelkészt nem vette körül sokkal több szeretet és megbecsülés.

1969 - Őutána megint három éven át beszolgáló lelkészek látták el az alapvető teendőket, biztosították az istentiszteletek folyamatoságát. Nt. Molnár Lajosra, Nt. Hamza Andrásra és Nt. Bogár Károlyra hálával gondol a gyülekezet.

1972 - A gyülekezet Nt. Nagy Gyula lelkészt választja meg lelkipásztorának. Szolgálata alatt külső és belső javítási munkálatokat végzett el a gyülekezet a templomon és a Kossuth Teremben, valamint elektromos orgona, új irodagépek és hangerősítő berendezés beszerzésére is sor került. Havi egyházi értesítő tudósított 4-500 egyháztagot és támogatót a gyülekezetben folyó eseményekről. Lelkipásztorsága idején látogatott New Yorkba Mindszenty József bíboros.

1985 - szeptemberéig Nt. Deák Ferenc baptista lelkipásztor állott a gyülekezet szószékén. Hűséggel végezte a szolgálatot és mai napig emlékeztében él az egyháztagoknak nehezen felülmúlható igehirdetései okán. December 15-én felszentelik Nt. Poznán Bélát. Az évek folyamán hatékony munkát fejtett ki, nem csak a gyülekezetben, hanem az egyházkerületben is, amelynek esperesévé választották. Szolgálata folytán gyülekezetünk felújította kapcsolatait az anyaországgal és küldöttei útján részt vett több magyarországi református világtalálkozón.

1994 - Őutána Nt. Király Marianna vállalta a gyülekezet lelkigondozását egy új, állandó lelkipásztor megválasztásáig. Munkáját őrzik többek között a fiatalok, a gyülekezet 100 éves fennállására szerkesztett Jubileumi Évkönyv és sok más szép cselekedet ebben a gyülekezetben. 1995 - Két esztendőre missziói lelkészként Nt. Kereskényi Sándor vállalja a lelkészi szolgálatot. Ezalatt kis kórus szerveződik, növekedésnek indul a templomba járók száma és a kisgyermek, valamint szüleik számára Játszóház indul.

1997 - Pályázat kiírása után Nt. Cseh Attila Györgyöt választják lelkipásztorul, kinek személyében újra állandó beiktatott pásztora van a gyülekezetnek. A számbeli és lelki gyarapodásnak köszönhetően a gyülekezet szolgálata fellendül: felújítják az épületeket, a harangot, az orgonát, a Vasárnapi Iskolát, a Lelkészi Hivatal adminisztrációját, heti Bulletineket és prédikációs kötetet adnak ki, ismét vannak konfirmálások, keresztelesek. Ha csak egy kétéves terminusra is, New York újra esperesi székhellyé válik.

2004 májusától a tanulmányai alatt a gyülekezet által szponzorált T. Fodor Mária Ildikó végzi az istentiszteleti szolgálatokat, míg a Szószékbizottság aktívan keresi az állandó lelkészt.

Egy templom történetét Isten nem lineárisan, vonalszerűen ágyazza bele az idő folyamába, hanem mélypontok és magasságok váltakozó áramában viszi a végcél, az Ő országának tökéletes megvalósulása felé. Gyülekezetünk az állandó lelkész nélküli időszakban is rendelkezett olyan örállókkal, akik a szolgálat folyamatosságát biztosítani tudták.

A 2005-os esztendőben a szolgálattevés állandóságáról Nt. Fodor Mária Ildikó beszolgáló lelkész nő személyében gondoskodott az Úr. Ő rendszeresen végezte a vasárnapi igehirdetést. Mellette alkalmakként a következő szolgatársak gazdagították a tanítás palettáját: Nt. Molnár Ágoston, Nt. Püske Dániel, Nt. Dr. Kereskényi Sándor, Nt. Fogarasi Anita, valamint Deák Lehel. Ezen szolgálatok változatossága és lelkülete, hozzájárult a gyülekezet egységének megőrzéséhez. A közösség rendszeresen képviseltette magát az egyházmegyei gyűléseken, Balla István főgondnok személyében. A missziós sajtótermékek rendszeressége, az ünnepi kiadása "Új útunk", valamint a heti rendszerességgel szerkesztett "bulletin", ugyancsak a hit és felelősségérzet ébrentartását szolgálták. A gyülekezet ebben az esztendőben jubileumi évet is töltött, a gondviselés ereje jóvoltából a 110-ik születésnapját ünnepelte. Az ünnepi Istentisztelet megszervezése mellett az évkönyv is elkészült. Ezért a munkáért is köszönet a szolgálattevőknek. Isten kegyelmének eredményeképpen a közösség anyagi helyzete lehetővé tette a Parókia újraszönyegetését és a bútorzat felújítását, az orgona és a harang is feljavításban részesült. Ilyen hozzáállással fogadta a közösség frissen (szept. 11-én) megválasztott lelkipásztorát, Papp Zsolt erdélyi lelkész személyében, kit hitvesével és két gyerekével együtt nagy szeretettel fogadtak. A megválasztott lelkipásztor a

nov 19.én megtartott évfordulói ünnep alkalmával kezdte meg igehírdetői szolgálatát a közösségben.

A 2006-os év lényeges törekvése volt a közösség egységének a megőrzése, a gyülekezet tagjainak megismerése családlátogatások és személyes beszélgetések által. Az istentiszteletek látogatottsága hála a kegyelemnek, növekvő irányt mutatott. Lényeges elemei voltak a szolgálatnak, a Vasárnapi Iskola vallásórái Nt. Fogarasi Anita lelkipásztornő vezetésével, a gyülekezeti bibliaórák, az Úrvacsora kiszolgáltatása előtti pénteken megtartott rendszeres bűnbánati istentiszteletek, a szombati konfirmációi előkészítők, melyek szeptemberben kezdődtek, valamint a “bulletin”-a gyülekezeti híradó –írott anyaga.

A novemberben megszervezett lelkészi beiktatás alkalmával Ft. Koloman Karl Ludwig a Kálvin Zsinat püspöke hirdette az Igét. Ugyanő vezette azt a bizottságot, mely június hónapban püspöki vizitáció keretében meglátogatta közösségünket.

Év végén a Kossuth-terem bérlőjének jóvoltából elkezdődtek a helység felújítási munkálatai, melyek eredményeképpen a terem új belsőt és színeket kapott. Az illemhelyek rendbetételének költsége gyülekezetünket terhelte.

Közösségünk temploma nem csupán egy lelki menhely, hanem a változás helye kell legyen minden tag számára, hiszen mindnyájan tékozló fiak vagyunk, ahogy Pilinszky János mondta, egyesek közelebb, mások pedig távolabb vagyunk az atyai háztól. A gyülekezet létszámának növelése egy természetes kitűzött cél, de nem a presztízs okáért, hanem azért, hogy az elveszettek is talpra álljanak és lelki támaszra leljenek. Ebben a munkában a terhek oszlanak, mert többen megértették, hogy tehetségükkel, munkájukkal a közösség javát is kell szolgálniuk.

ISTENÉ A DICSŐSÉG! SOLI DEO GLORIA!